

Lietuvos respublikos Seimo nariams

Lietuvos respublikos Seimo Sveikatos reikalų komiteto nariams

KREIPIMASIS DĖL LYTIŠKUMO UGDYMO IR MENSTRUACIJOS PRIEMONIŲ TEIKIMO MOKSLEIVIAMS

2022 m. spalio 06 d.

Vilnius

Lietuvos moksleivių sąjunga (toliau – LMS) – vienintelė Lietuvos moksleivių interesams atstovaujanti bei mokinių savivaldas vienijanti organizacija – savo veiklą vykdanči 37 šalies savivaldybėse, kuriose veikiančys padaliniai vienija beveik 600 mokinių savivaldų – **skatina sprendimų priėmėjus atkreipti dėmesį lytiškumo ugdymo ir menstruacijos priemonių teikimo moksleiviams situacija**. LMS organizuotoje fokus darbo grupėje, kurią sudarė 12 moksleivių ir 3 LMS nacionalinio biuro nariai, buvo nagrinėjamos dabartinėse lytiškumo ugdymo bei menstruacijos priemonių tiekimo problemos bei pateikiami iškeltų problemų sprendimo būdai.

MENSTRUACIJOS PRIEMONĖS

Šiai dienai nėra sudaryta menstruacijos priemonių tiekimo moksleiviams grandinė. LMS fokus darbo grupė siūlo, jog tiekimo grandinėje turėtų dalyvauti ir valstybinės institucijos¹ siekiant: išvengti galimos korupcijos atvejų mokyklose, remiantis COVID-19 greitųjų testų tiekimo mokykloms patirtimi siekiant užtikrinti, jog tiekimas atitiktų moksleivių poreikius, pasiektu pačius moksleivius ir kad atsakomybė nebūtų permesta mokykloms. **Darbo grupė siūlo patį menstruacijos priemonių pirkimą patikėti Sveikatos apsaugos ministerijai, išdalijimo procesus patikėti savivaldybei, o mokyklose menstruacijos priemones teikti kuo daugiau vietų: auklėtojos kabinete, kiekvieno mokytojo kabinete, mokyklos budinčio kabinete bei**

¹

<https://www.gov.uk/government/publications/period-products-in-schools-and-colleges/period-product-scheme-for-schools-and-colleges-in-england>

krepseliuose tualete. Menstruacijos priemonių prieinamumas keliose vietose padėtų sumažinti galimas vandalizmo ar patyčių atvejus.

LYTIŠKUMO UGDYMAS

Dabartinis lytiškumo ugdymas formuoja netinkamą požiūrį į lytiškumo temą, o vykdomi užsiėmimai neatitinka moksleivių poreikių² bei užsienio pavyzdžių³. Įžvelgiama, jog lytiškumo ugdymas, supažindinimas su menstruacijos paketų naudojimu prasideda per vėlai, o visi užsiėmimai vyksta atskirai berniukams ir mergaitėms. **LMS siekdama reaguoti į esamą situaciją siūlo šiuos sprendimo būdus:**

- Lytiškumo ugdymo užsiėmimai turėtų būti vedami ne tik mokyklos socialinių pedagogų, bet ir šios srities specialistų, todėl siūlome sudaryti institucijų, lektorių ir pan. sąrašą į kuriuos mokyklos galėtų kreiptis norėdamos užtikrinti kokybiškesnį lytiškumo ugdymą moksleiviams.
- Turėti privalomą lytiškumo ugdymo programą su užsiėmimais arba pamokomis kiekvieną mėnesį skiriant klasės valandėlių laiką tam.
- Paankstinti laiką kada yra pradedama kalbėti apie lytiškumo ugdymą su moksleiviais

Manome, jog pasiūlymai dėl lytiškumo ugdymo tobulinimo ir menstruacijos priemonių tiekimo grandinės sudarymo turėtų būti svarstomi, kad užtikrinti geresnę lytiškumo edukaciją Lietuvos moksleiviams ruošiant juos ateičiai. Skatiname atsižvelgti į fokus darbo grupės išdiskutuotas problemas bei svarstyti atitinkamus sprendimus siekiant užtikrinti efektyvų lytiškumo ugdymą Lietuvos moksleiviams.

Lietuvos moksleivių sąjungos
prezidentė

Karolina Pralgauskytė

2

<https://www.moksleiviai.lt/wp-content/uploads/2022/01/REZOLIUCIJA-DEL-SVEIKATOS-LYTISKUMO-UGDYM-O-BEI-RENGIMO-SEIMAI-PROGRAMOS-IGYVENDINIMO.pdf>

³ http://kurkl.lt/wp-content/uploads/2020/03/NikaNorvila_uzsieniosaliuanalize_final_2020.pdf